בבית משפט המחוזי **ת.צ.**

בלוד

בעניין שבין: **יעריט שטרן ת.ז. 036363265**

מרחוב שיינפיין 15, כפר סבא

טלפון: 050-2224425

ע"י ב"כ עוה"ד אסף כהן מ.ר. 42024

מרחוב ויצמן 72, תל אביב 6230801

טל: 077-3305520; פקס: 03-6206318

דוא"ל: asaf@asafcohen-law.co.il

המבקשת

(התובעת)

נגד

יונייטד אירליינס אינק ח.פ. 560017220 (חברה זרה)

באמצעות מר ניקולס קומורולה

מנחם בגין 132 תל אביב

בניין עזריאלי עגול, קומה 32

טלפון: 03-9754063

המשיבה

(הנתבעת)

מועד החתימה: 9.1.25.

מהות התביעה: כספית וצו עשה.

סכום התביעה האישית: 6,890 ₪.

סכום התביעה הייצוגית: אינו ניתן להערכה; בגבול סמכותו של בית משפט נכבד זה.

סכום האגרה: 6,399 ₪ (מחצית ראשונה), לפי פרט 11א לתוספת השנייה לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007.

קיומו של הליך נוסף שהמבקש צד לו או היה צד לו בקשר עם מסכת עובדתית דומה: אין.

הזמנה לדין: היות והמבקש הגיש בקשה לאישור זו נגדך, את מוזמנת להגיש תשובה לבקשה בתוך 90 ימים מיום שהומצאה לך בקשת אישור זו. לתשומת ליבך, אם לא תגישי כתב תשובה במועד, אזי תהיה למבקש הזכות לקבל פסק דין שלא בפנייך.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית

בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות תשס"ו – 2006 (להלן: "**חוק תובענות ייצוגיות**") מתכבדת המבקשת להגיש בקשה לאישור תובענה כייצוגית.

כל ההדגשות אינן במקור אלא אם נאמר אחרת.

פתח דבר:

המשיבה היא חברת תעופה שפועלת בישראל ומבצעת טיסות ממנה ואליה. עניינה של הבקשה הוא בהפרת המשיבה את חובותיה לפי **חוק שירותי תעופה** (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה (תשע"ב 2012) (להלן: "**החוק**"), כדלקמן:

א. במקרה שבו המשיבה ביטלה את טיסת **החזור**, היא לא משיבה לנוסע את **מחצית** הסכום ששילם עבור כרטיס הטיסה ו/או מקזזת מסכום ההחזר סכומים שונים ו/או מיסי נמל שונים ו/או את עמלת סוכנות הנסיעות (אם הכרטיס נרכש מסוכנות נסיעות).

ב. במקרה שבו **המשיבה מבטלת טיסה**, היא לא משיבה ללקוח את **מלוא הסכום** ששילם עבור הכרטיס כי מקזזת מסכום ההחזר סכומים שונים ו/או מיסי נמל שונים ו/או את עמלת סוכנות הנסיעות (אם הכרטיס נרכש מסוכנות נסיעות).

ג. במקרה שהמשיבה מבצעת טיסה או קטע ממנה באיחור ו/או מבטלת טיסה או קטע ממנה, היא לא מספקת **שירותי סיוע בעין ו/או החזר הוצאות וגם לא מספקת טיסה חליפית**.

ד. במקרה שהמשיבה מבצעת טיסה או קטע ממנה באיחור ו/או מבטלת טיסה או קטע ממנה, היא לא מוסרת לנוסע **מסמך המפרט את זכויותיו** לפי החוק.

לפיכך, מוצע להגדיר את הקבוצות באופן הבא:

ו/או:

כל לקוח שרכש כרטיס טיסה של המשיבה ושהמשיבה ביטלה את טיסת החזור שלו (או קטע ממנה) ולא השיבה לו את מחצית התמורה ששילם ו/או קיזזה מההחזר סכומים שונים ו/או מיסי נמל שונים ו/או את עמלת סוכנות הנסיעות (אם הכרטיס נרכש מסוכן נסיעות).

ו/או:

כל לקוח שרכש כרטיס טיסה של המשיבה ושהמשיבה ביטלה את טיסתו (או קטע ממנה) ולא השיבה לו את מלוא התמורה ששולמה על ידו בעד הכרטיס ו/או קיזזה מההחזר סכומים שונים ו/או מיסי נמל שונים ו/או את עמלת סוכנות הנסיעות (אם הכרטיס נרכש מסוכן נסיעות).

ו/או

כל לקוח של המשיבה שהמשיבה איחרה בביצוע טיסתו (או קטע ממנה) או ביטלה את טיסתו (או קטע ממנה) ולא סיפקה לו שירותי סיוע בעין ו/או החזר הוצאות ו/או טיסה חליפית.

ו/או:

כל לקוח של המשיבה שהמשיבה איחרה בביצוע טיסתו (או קטע ממנה) או ביטלה את טיסתו (או קטע ממנה) ולא מסרה לו מסמך המפרט את זכויותיו לפי החוק.

יוער, שבכל הקשור **לאי אספקת שירותי סיוע וטיסה חליפית בלבד**, מתנהלת כנגד המשיבה בקשת אישור נוספת (ת"צ (תל אביב-יפו) 13768-08-24 **עודד אריאל נ' יונייטד אירליינס אינק**). ואולם, לא רק שהבקשה הנוספת כלל **לא עוסקת בסכום** שאותו על המשיבה להשיב במקרה של ביטול טיסה, כמו גם שכלל **לא עוסקת בהפרת חובת הגילוי** לפי החוק, אלא שגם לעניין אי אספקת שירותי הסיוע והטיסה החליפית, מבוקש בה לייצג **אך ורק את הנוסעים שמועד טיסתם נקבע ליום 31.7.24 ואילך**.

כמו כן, ב"כ המבקשת הגיש בקשת אישור דומה כנגד חברת בריטיש איירוויס (ת"צ 79421-12-24 (מחוזי מרכז) **למקין נ' בריטיש איירוואיס פלס**, המתנהלת בבית משפט נכבד זה, כבוד השופטת קרן אזולאי.

העובדות:

1. המשיבה היא חברת תעופה זרה הפועלת בישראל ומבצעת טיסות ממנה ואליה.

2. המבקשת אזרחית ותושבת ישראל, מורה לאנגלית במקצועה ועיסוקה.

3. ביום 15.7.24 רכשה המבקשת מהמשיבה 4 כרטיסי טיסה **הלוך ושוב** מישראל לניו יורק (עבור המבקשת ובני משפחתה), כדלקמן: הלוך ביום 19.7.24 וחזור ביום 16.8.24.

4. את כרטיסי הטיסה רכשה המבקשת טלפונית באמצעות סוכנות הנסיעות "איסתא" (להלן: "**איסתא**") ושילמה עבורם את הסך הכולל של **$ 7,065** (להלן: "**התמורה**"). יוער, כי בתחילה (ביום 12.7.24) שילמה המבקשת את הסך של $6,470 אך לאחר מכן, בשל שינוי מועד טיסת החזור, נדרשה ושילמה סך נוסף של $595.

1' כרטיסי הטיסה מצורפים מצורף **כנספח 1'.**

2' הקבלות מצורפות **כנספח 2'.**

5. טיסת ההלוך בוצעה כסדרה. בעניין **טיסת החזור**: ביום 8.8.24 התקבלה אצל המבקשת הודעה מאיסתא לפיה הטיסה בוטלה.

6. אלא שבניגוד לחובתה על פי החוק, המשיבה:

א. לא הציעה למבקשת **קבלת שירותי סיוע בעין (וממילא גם לא סיפקה שירותים אלה)** - כפי חובתה סעיף 6 (א) 1 לחוק.

ב. לא הציעה למבקשת **לבחור בין השבת התמורה לבין טיסה חליפית (וממילא גם לא סיפקה טיסה חליפית)** – כפי חובתה כאמור בסעיף 6 (א) 2 לחוק. יוער, שאיסתא הציעה למבקשת טיסה חליפית אך במחיר גבוה מאוד/מסלול ארוך מאוד ולפיכך המבקשת לא קיבלה הצעותיה.

3' התכתובת עם איסתא מצורפת **כנספח 3'.**

7. מעבר להפרת המשיבה את הוראות הדין בכך שלא הציעה וסיפקה שירותי סיוע בעיון וטיסה חליפית ובתוך כך גרמה למבקשת **נזק ממון ולמצער התעשרה על חשבונה של כדין**, בעשותה כך, אף בתוספת העובדה שהמשיבה גם לא העמידה את המבקשת על **זכותה לקבל פיצוי** כאמור בסעיף 6 (א) 3 לחוק, המשיבה גם **הפרה את חובת הגילוי לפי סעיף 14 (ב) לחוק, המחייב אותה למסור לנוסע מסמך "המפרט את זכותו להטבות".**

8. בלית ברירה, נאלצה המבקשת לרכוש 4 כרטיסי טיסה חלופיים של חברת "אל על" ושילמה עבורם את הסך של $3,650. בשל זמינות הטיסות של חברת "אל על", המבקשת אף **נאלצה להקדים** את מועד חזרתה ארצה ליום 14.8.24 ולקצר את חופשתה וחופשת בני משפחתה. לשלמות התמונה יובהר שלאחר דין ודברים שקיימה המבקשת עם בית המלון, היא לא נאלצה לשלם לבית המלון סכומי כסף עבור הימים שבהם לא שהתה בבית המלון (בשל קיצור חופשתה), ואולם ברי שלמבקשת ובני משפחתה **נגרם נזק בלתי ממוני**.

4' כרטיסי הטיסה של חברת אל על מצורפים **כנספח 4'.**

9. מאחר והמשיבה הפרה את חובת הגילוי כאמור, המבקשת לא הייתה מודעת לזכויותיה על פי החוק ובכלל זה לזכותה לקבל טיסה חלופית ו/או לקבל הפיצוי הסטטוטורי הקבוע בו והדבר נודע למבקשת רק לאחר שקיבלה יעוץ משפטי בעניין. קרי: בנוסף לתשלום העודף עבור כרטיסי הטיסה, למבקשת ולבני משפחתה נגרם (ולמצער ובוודאי עלול היה להיגרם) נזק נוסף בסך של **13,840 ₪.**

10. לאחר הגעתה לישראל, פנתה המבקשת אל איסתא וביקשה לקבל החזר בשל הטיסה שבוטלה. במענה לפנייתה, ביום 16.9.24 השיבה לה איסתא כי בוצע/היא זכאית להחזר בסך כולל של $2,067. איסתא אף צירפה לתשובתה מסמכים שלטענתה התקבלו מהמשיבה בקשר עם חישוב סכום ההחזר.

5' תשובותיה של איסתא מיום 16.9.24 מצורפות **כנספח 5'.**

6' מסמכי המשיבה ששלחה איסתא למבקשת מצורפים **כנספח 6'.**

11. **כלומר, אף שהמבקשת שילמה עבור כרטיסי הטיסה סך של $7,065 שמחציתו היא הסך של $3,532, בפועל השיבה לה המשיבה את הסך של $2,067 בלבד. קרי: הפרש של $1,465.**

12. ביום 9.10.24 פנתה המבקשת אל המשיבה וביקשה לקבל את ההפרש. לאחר תזכורת, ביום 22.10.24 השיבה המשיבה:

"משפחת שטרן היקרה,

*ההחזר שנעשה עבורכם על ידי סוכן נסיעות נבדק **והוא אכן נכון** (הדגש במקור) וזאת לאחר בדיקה של הכרטיסים שלכם.*

עקרונית, כל כרטיס שנרכש בחברת תעופה מורכב מ 2 מרכיבים – מחיר הלוך ומחיר חזור

*המרכיבים הללו לא בהכרח זהים ובמקרה שלכם **<u>קטע של הלוך היה יותר יקר לעומת קטע של חזור שלא נוצל</u>**.*

*לכן כשמבקשים החזר על החזור שלא נוצל, **<u>מקזזים מסך עלות הכרטיס את הסכום של ההלוך ומחזירים את הסכום של החזור בתוספת מיסי נמל חלקיים</u>**.*

וכן הנסיעות יכול לתת לך מידע נוסף ואת הנתונים בפועל

אני מקווה שזה עוזר

ניקולה קומרלה"

13. פשיטא שבדבריה אלה מודה המשיבה כי:

א. היא לא משיבה את **<u>מחצית עלות הכרטיס</u>** כפי ששולמה על ידי הנוסע.

ב. היא **<u>מקזזת</u>** מסכום ההשבה סכומי כסף שונים, כגון מיסי נמל. ודוק: קיזוזים והפחתות אלה אף נלמדים בבירור ממסמכי המשיבה שאיסתא שלחה למבקשת כאמור (נספח 6 לעיל).

7' פניות המבקשת ותשובת המשיבה מיום 9.10.24 מצורפים **כנספח 7'.**

14. מכאן הבקשה.

<u>התובענה ראויה לידון כייצוגית</u>:

<u>התובענה נסמכת על פרט 1 שבתוספת</u>:

15. סעיף 3 (א) לחוק קובע, כי ניתן להגיש תובענה ייצוגית בהתאם לפרטים המנויים בתוספת השנייה לחוק. אין ספק שהמשיבה "עוסק והמבקשת "לקוח" כך שתנאי פרט 1 מתקיימים.

<u>עילת תביעה אישית</u>:

16. סעיף 4 (א) לחוק קובע שאדם שיש לו עילת תביעה אישית רשאי להגיש תובענה ייצוגית. ביד המבקשת מספר עילות תביעה כמפורט להלן.

5

אי השבת מחצית התמורה/תמורה בהתאם לחוק:

17. סעיף 3 (ב) (2) לחוק קובע כי:

*"(2) נרכש **כרטיס טיסה הלוך ושוב**, לרבות כרטיס טיסה הלוך ושוב לטיסה הכוללת חניית ביניים, והתקיימה עילה מזכה **בטיסה הלוך מנקודת המוצא** – יהיה הנוסע זכאי לקבל את **מלוא התמורה** ששולמה בעד כרטיס הטיסה; **התקיימה עילה מזכה בטיסה בחזרה מהיעד לנקודת המוצא – יהיה הנוסע זכאי לקבל את מחצית התמורה ששולמה בעד כרטיס הטיסה**; לעניין כרטיס טיסה כאמור לטיסה הכוללת חניית ביניים – התקיימה העילה המזכה בטיסה הלוך, והנוסע הגיע ליעד הביניים, ובשל העילה המזכה החליט שלא לטוס ליעדו הסופי המקורי עקב העילה המזכה, יהיה זכאי לקבל ממפעיל הטיסה, בלא תמורה, גם כרטיס טיסה בחזרה לנקודת המוצא, נוסף על השבת התמורה;"*

18. סעיף 3 (א) (2) לחוק קובע ומגדיר התמורה:

*"(2)השבת תמורה בסכום ששולם בעד כרטיס טיסה, לרבות **כל תשלום ששולם בעד כרטיס הטיסה**, ובכלל זה **אגרות, היטלים, מסים ותשלומי חובה אחרים**, והכל בכפוף להוראות סעיף קטן (ב); מפעיל טיסה או מארגן ישיב לנוסע את התמורה בתוך 21 ימים מהיום שהנוסע או נותן שירות סוכנות הנסיעות כאמור בסעיף 15, לפי העניין, פנה אליו בכתב;"*

19. בדנן, **טיסת החזור** בוטלה על ידי המשיבה. לפיכך על המשיבה היה להשיב למבקשת את **מחצית** התמורה ששילמה בעד כרטיס הטיסה. קרי: את הסך של 3,532$. מאחר והוחזר רק הסך של 2,067$, הרי שעל המשיבה להוסיף ולשלם למבקשת את הסך של 1,465$. קרי: סך של **5,347** ₪ (לפי שער דולר 3.65 ₪).

20. מעבר לכך ש - "תמחור" מקטעי הטיסה של המשיבה (כנטען על ידה) אינו רלוונטי, יש גם לדחות כל ניסיון של המשיבה **להפחית או לקזז מההחזר** כל סכום, לרבות מיסי נמל ו/או עמלת סוכנות הנסיעות ו/או כל סכום אחר.

21. ודוק: מאחר והמשיבה מודה בפה מלא כי היא **מקזזת** מסכום ההחזר סכומים שונים כגון מיסי נמל (והדבר אף נלמד מנספח 6 לעיל), ממילא עולה המסקנה כי המשיבה מודה שהיא מפירה את הוראות הדין גם כאשר **טיסת ההלוך** בוטלה.

וראו:

"בהחלט ייתכן **וקשרי תעופה "גוזרת" עמלת סוכן מהסכום האמור ומשלמת לנתבעת עבור הכרטיסים סכום נמוך יותר מהסכום אותו שילמו לה התובעים**, ובהחלט ייתכן וקשרי תעופה ביצעה אל מול הנתבעת שתי הזמנות נפרדות לחלוטין – הזמנת כרטיסי הלוך והזמנה נפרדת לכרטיסי חזור, אך אין זה מעניינם של התובעים. 12. **הוראות החוק בעניין זה ברורות ביותר והן מחייבות את מפעיל הטיסה (היינו – הנתבעת במקרה דנן) להשיב לנוסע שטיסתו בוטלה את עלות הטיסה עליה שילם, ובמקרה דנן – מחצית מעלות כרטיסי**

6

הטיסה (שהרי עניין לנו אך ורק בטיסת חזור שבוטלה). 13. **לו רצה המחוקק לערוך הבחנה בין הסכום אותו שילם הנוסע לסוכן הנסיעות לבין הסכום אותו קיבל מפעיל הטיסה מאותו סוכן (הנמוך מהסכום ששולם ע"י הנוסע כאמור) - הדבר היה מוצא את ביטויו בחוק. אך לא כך הוא**. אפנה לעניין זה (בשינויים המחויבים) ל-ת"ק (נתניה) 55727-07-22, הוך ואח' נ' ישראייר (29.12.2022. פורסם במאגרים). 14. **מוכן אני לקבל את טענת הנתבעת כי היא, מבחינתה, השיבה לקשרי תעופה בדיוק את הסכום אותו היא קיבלה ממנה עבור כרטיסי הטיסה שבוטלה, אך כאמור – מערכת היחסים בין הנתבעת לבין קשרי תעופה אינה אמורה לעניין את התובעים, הזכאים, בנסיבות העניין, לקבל לידיהם מחצית מעלות כרטיסי הטיסה עבורם שילמו לקשרי תעופה**".

ת"ק (שלום תל אביב-יפו) 19673-07-24 **אסף כהן נ' ישראייר תעופה ותיירות בע"מ** (נבו 7.12.2024)

כן ראו:

"לפי דברי ההסבר לחוק שירותי תעופה (ר' הצעת חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה), התשע"ב 2011, הצעות חוק 413 מיום 31.10.11 – להלן: "דברי ההסבר להצעת החוק"), **האחריות למתן ההטבות הכספיות והסיוע מכוח החוק נועדה לחול על המוביל האווירי שמפעיל את הטיסה, ובמקרים שבה שכר מארגן הטיסה קיבולת מושבים בכלי הטיס – גם על מארגן הטיסה** (ר' עמ' 6 לדברי ההסבר להצעת החוק). 17. הרציונל העומד בבסיס הטלת האחריות על מארגן או מפעיל מכוח חוק זה מובא בדברי ההסבר לסעיף 4 בהצעת החוק: "לא אחת הצרכן רוכש כרטיס טיסה מסוכן נסיעות או מגורם מתווך אחר, ולא ישירות מידי מפעיל הטיסה או המארגן. במקרה כזה לא משתכללת התקשרות חוזית בין הנוסע לבין מפעיל הטיסה או המארגן המספק את שירותי התובלה האווירית לאותו נוסע. מאחר שהגורם האחראי לשיבושים בתכניות הטיסה של הנוסע הוא מפעיל הטיסה או המארגן, ומכאן שהוא גם האחראי למתן הטבות לנוסע, מוצע לקבוע כי בנסיבות אלה יראו את מפעיל הטיסה או את המארגן כמי שבא בנעלי הגורם שהנוסע התקשר עמו בחוזה" (עמ' 8 לדברי ההסבר להצעת החוק). 18. מדברי ההסבר עולה כי תכלית החקיקה הייתה להביא למצב שבו מפעיל הטיסה יהיה אחראי כלפי הנוסע מכוח החוק, גם במקרים בהם הנוסע לא התקשר עם מפעיל הטיסה במישרין. **על פי דברי הסבר, מפעיל הטיסה יהיה כתובת ישירה לפיצוי מול הנוסע, גם כאשר מדובר בסוכן נסיעות או חברה המספקת שירותי תיירות שדרכה הזמין הנוסע את הכרטיס. 19. בענייננו, רכשו התובעים את כרטיסי הטיסה שלהם מסוכנות נסיעות. הנתבעת היא המובילה והיא גם "מפעילת הטיסה" כאמור לעיל, ועל כן קיימת יריבות בין הצדדים לאור לשון החוק וכאמור לאור תכליתו**".

7

ת"ק (תביעות קטנות נת') 55727-07-22 **<u>יעל מיכאלי הוך נ' ישראייר תעופה ותיירות</u>** בע"מ (נבו 29.12.2022)

וגם את עא 7187/12, עו"ד ליאור צמח נ' אל על נתיבי אויר לישראל [פורסם בנבו - 17.08.14] נקבע במפורש כי *"**<u>בין כל נוסע שעל שמו הונפק כרטיס טיסה לבין המשיבה קיימים יחסים חוזיים</u>**"* וכן: ולמשל: ת"ק (תביעות קטנות ראשל"צ) 26261-10-22 **<u>אבנר אשד נ' ארקיע קווי תעופה ישראליים בע"מ</u>** (נבו 10.07.2023)).

22. אף שהחוק ברור, מפורש ומדבר בעד עצמו, הדברים לעיל אף עולים בבירור **<u>מדיוני ועדת הכלכלה</u>** מיום 19.3.12 שדנה בחוק ונתנה דעתה היטב לנושאים אלה, ובכלל זה קבעה כי **<u>האחריות</u>** להחזר חלה על חברת התעופה/מפעיל הטיסה, כי במקרה של ביטול טיסה יש להשיב לנוסע את **<u>מלוא הסכום</u>** ששילם ובמקרה של ביטול החזור יש להשיב לנוסע את **<u>מחצית</u>** התמורה ששילם וללא כחל וסרק.

8' פרוטוקולי הדיונים מיום 19.3.12 מצורפים **כנספח 8'.**

<u>אי מתן שירותי סיוע בעין ואף לא החזר הוצאות:</u>

23. סעיף 3 (א) לחוק קובע ומגדיר כי (להלן: **"שירותי הסיוע"**):

3 (א) ההטבות לפי חוק זה הן:

(1) שירותי סיוע בלא תשלום, כמפורט להלן:

(א) מזון ומשקאות בהתאם לזמן ההמתנה (בחוק זה – מזון ומשקאות);

(ב) אירוח בבית מלון אם נדרשת שהייה של לילה אחד או יותר או אם נדרשת שהייה ארוכה מהשהייה שתכנן הנוסע (בחוק זה – שירותי לינה);

(ג) שירותי הסעה בין שדה התעופה לבית המלון שבו הנוסע שוהה כאמור בפסקת משנה (ב), ואם בחר הנוסע לשהות במקום אחר במרחק סביר משדה התעופה, בפרק הזמן כאמור באותה פסקת משנה – שירותי הסעה בין אותו מקום לשדה התעופה (בחוק זה – שירותי הסעה);

(ד) שתי שיחות טלפון, וכן משלוח הודעה באמצעות פקסימיליה או דואר אלקטרוני לפי בחירת הנוסע (בחוק זה – שירותי תקשורת);

24. בהמשך, סעיף 6 (א) קובע:

"6 (א) נוסע שהונפק לו כרטיס טיסה לטיסה שבוטלה, יהיה זכאי לקבל ממפעיל טיסה או מהמארגן הטבות אלה:

*(1) **<u>שירותי סיוע</u>**;*

*(2) השבת תמורה או **<u>כרטיס טיסה חלופי</u>**, לפי בחירת הנוסע;*

*(3) **<u>פיצוי כספי</u>** כאמור בתוספת הראשונה."*

25. קרי: ברירת המחדל היא שעל המשיבה לספק שירותי סיוע בעין ובעצמה, למעט יוצאים מן הכלל למשל במקרה של נוסע שנמצא מחוץ לשדות התעופה שאז על מפעילת הטיסה את החזר הוצאותיו:

8

"סעיף 6(א)(1) לחוק שירותי תעופה קובע כי נוסע שהונפק לו כרטיס טיסה לטיסה שבוטלה, יהיה זכאי לקבל ממפעיל טיסה שירותי סיוע. **<u>פשיטא, כי חברת התעופה היא זו שאמורה להעניק בזמן אמת את שירותי הסיוע לנוסעים שטיסתם בוטלה, וזו ברירת המחדל</u>**. ואולם, לא תמיד הדבר מתאפשר, מסיבות שונות (למשל, מי שנמצא מחוץ לשדה התעופה, לגבי שירותי סיוע מסוימים, כגון שירותי מזון ומשקאות), ובמקרה זה, ככלל, רשאי נוסע לבקש ולקבל מחברת התעופה את הכספים אותם הוציא עבור שירותי סיוע שהיה זכאי לקבלם ולא קיבל אותם מהחברה. יש להניח כי קיימים גם יוצאים מהכלל (למשל, נוסע שהוצעו לו שירותי סיוע על ידי חברת התעופה, אך הוא סירב לקבלם ללא הצדקה, ולאחר מכן דורש כספים (מופרזים) שהוציא עבור שירותי הסיוע

ת"צ (מחוזי מרכז) 46233-02-17 **<u>הלל עקיבא ברק נ' אל-על נתיבי אויר לישראל בע"מ</u>** (נבו 15.5.2022).

26. אין חולק שהמשיבה לא הציעה וממילא לא סיפקה שירותי סיוע בעין ואף לא הציעה להחזיר הוצאות בדיעבד.

<u>אי מתן טיסה חליפית</u>:

27. המשיבה לא הציעה וממילא לא סיפקה טיסה חליפית.

28. כפועל יוצא מכך נאלצה המבקשת לרכוש בעצמה כרטיסי טיסה ארצה ולשלם עבורם סך של $3,650. בניכוי הסכום שהוחזר ($2,067) למבקשת ובני משפחתה נגרם נזק בסך של $1,583.

<u>הפרת חובת הגילוי</u>:

29. סעיף 14 (ב) לחוק שעניינו "***<u>חובות גילוי וידוע</u>***" קובע כי:

*"נוסע שהונפק לו כרטיס טיסה לטיסה שמתקיימת לגביה עילה מזכה, זכאי לקבל ממפעיל הטיסה או מהמארגן **<u>מסמך המפרט את זכותו להטבות</u>**."*

30. למבקשת לא נמסר שום מידע ושום מסמך המפרט זכויותיה להטבות. בכלל זה לא הובהר לה כי היא זכאית זכאי לבחור בין טיסה חלופית לבין השבת התמורה, לקבל שירותי סיוע בעין/החזר הוצאות ובמקרים המתאימים גם לפיצוי הסטטוטורי הקבוע בחוק. ממילא נמצא כי המשיבה הפרה את חובת הגילוי שחלה עליה:

"91. לשונו של הסעיף ברורה לחלוטין, והוא מטיל חובה על המשיבה למסור לנוסעים שטיסתם בוטלה או עוכבה מסמך המפרט את זכויותיהם להטבות. אין מדובר במסמך קודם אליו הופנו הנוסעים, עת רכשו כרטיס טיסה, אלא במסמך שיש חובה למוסרו להם לאחר שקמה להם עילה

מזכה. ברי כי מועד **מסירת המסמך הוא בסמוך לאחר מועד התקיימות העילה המזכה**, שאם לא כן לא תוגשם תכליתו של סעיף 14(ב) לחוק שירותי תעופה, שהיא ליידע באופן ספציפי בדבר הזכאות להטבות את מי שזכאים לקבל הטבות אלה, ובאופן שיוכלו לדעת בזמן אמת אודות הזכויות הקיימות להם ולממשן. לא למותר יהא להביא את דברי כב' השופט י' חסדיאל בתא"מ (ת"א) 47505-05-17 סיזוב נ' אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ [פורסם בנבו] (26.12.17) (להלן: "עניין סיזוב") שהתייחסו לאותו נושא, ומקובלים עלי: "משמעות הוראה זו (סעיף 14(ב) – י.ק.) ברורה - מעבר לחובת היידוע הכללית ביחס לכלל רוכשי כרטיסי הטיסה, המתמצה במתן "מידע לנוסע באתרי האינטרנט שלהם" ובהצבת שילוט מתאים בשדה התעופה [ראו סעיף 14 (א) ס"ק (1) – (3) לחוק], **נקבעה בסעיף 14(ב) חובת יידוע ייחודית, הניצבת על נדבך גבוה יותר, והמכוונת כלפי אותם נוסעים שטיסתם כבר הפכה לטיסה שמתקיימת לגביה "עילה מזכה", היינו הם נקלעו כבר למצב ביש מבחינתם של הקדמת, עיכוב או ביטול הטיסה..."** גם בדברי ההסבר להצעת החוק יש התייחסות נפרדת לחובה הכללית של מפעיל הטיסה ליידע את הנוסעים על זכויות שונות עוד בטרם היווצרות העילה המזכה ולחובה הספציפית המחייבת אותו למסור מסמך לנוסעים שהתקיימה לגביהם העילה המזכה, המפרט את זכויותיהם: "הסעיף נועד לסייע לנוסע לממש את זכאותו להטבות לפי החוק המוצע: מפעיל טיסה ומארגן יחויבו להציג באופן בולט במקום עסקם, וכן באתר האינטרנט שלהם, אם קיים, מודעה המפרטת את זכויות הנוסע לפי החוק המוצע במקרה של סירוב העלאה לטיסה, עיכוב טיסה וביטול טיסה... **נוסף על כך מוצע לחייב מפעיל טיסה ומארגן למסור לכל נוסע שלא עלה לטיסה שלגביה הונפק לו כרטיס טיסה מסמך המפרט את זכאותו להטבות"** (דברי ההסבר לסעיף 12 להצעת החוק, שעניינו היה ב"חובות יידוע וגילוי", ההדגשות שלי – י.ק.)".

ת"צ (מחוזי מרכז) 46233-02-17 **הלל עקיבא ברק נ' אל-על נתיבי אויר לישראל בע"מ** (נבו 15.5.2022)

31. ודוק היטב: מעיון באתר האינטרנט של המשיבה עולה שבהתאם לחובתה על פי סעיף 14 (א) (2) לחוק, כתוב בו ברחל בתך הקטנה ובשפה העברית, שבמקרה של ביטול טיסה הנוסע זכאי לבחור בין טיסה חלופית לבין השבת התמורה, לקבל שירותי סיוע בעין ובמקרים המתאימים גם לפיצוי הסטטוטורי הקבוע בחוק – **באופן המביא לכלל מסקנה כי המשיבה יודעת היטב איזה מידע עליה לפרסם על פי החוק, אך בעוד שהיא ממלאת אחר חובתה באתר האינטרנט היא מתעלמת ממנה בזמן אמת.**

9' דף המידע שמפורסם באתר המשיבה מצורף **כנספח 9'.**

32. כתוצאה מהפרת חובת הגילוי המבקשת לא הייתה מודעת לזכויותיה ובכלל זה לזכותה לטוס בטיסה חליפית ולקבל הפיצוי הסטטוטורי הקבוע בחוק, באופן שגרם (או עלול היה לגרום) למבקשת נזק ממון.

10

הטעייה על פי חוק הגנת הצרכן:

33. סעיף 2 (א) לחוק הגנת הצרכן תשמ"א – 1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**") קובע:

2. (א) לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה);

34. כל התנאים שהותוו בפסיקה באשר לקיומה של הטעייה מתקיימים בדנן.

35. **מצג מטעה**: הפרת החובת הגילוי והסתרת זכויותיו של הנוסע לפי החוק, מהווים הצהרה כוזבת במחדל:

"כפי שהוסבר, הטעיה היא הצהרה כוזבת שעה שיש פער בי הדברים הנאמרים או המוסתרים (הטעיה במחדל) לבין המציאות"

סיני דויטש **דיני הגנת הצרכן כרך ב: הדין המהותי** עמ' 122 (2012)).

36. לא רק שברי שזכויות הנוסע לפי החוק הינן מידע מהותי (ולא בכדי קיימת חובת גילוי מפורשת), אלא שסעיף אלא שסעיף 2 (א) (4) קובע חזקה לפיה יראו כמהותיים בעסקה בין היתר את:

*"**השימוש שניתן לעשות בנכס או בשירות, התועלת** שניתן להפיק מהם והסיכונים הכרוכים בהם, לרבות מצג בנכס או על גבי הנכס, המעיד על השימוש, על התועלת או על הסיכונים כאמור, ובכלל זה מצג או מספר המופיע באופן פיזי או דיגיטלי;"*

37. **נזק**: המשיבה מסתירה מפני נוסעיה את זכויותיהם לפי החוק וכפועל יוצא מכך נגרם להם נזק, בין היתר בכך שהם אינם פועלים לממשן. בכל מקרה, בשלב הדיוני המקדמי דנן, על המבקשת להראות שלכאורה נגרם לה נזק וכימותו ואופן חישובו יעשו רק בשלב בירור התובענה גופה:

"בהתייחס לדרישת המבקשים להשבת מלוא הסכום אבקש להפנות לדבריו של כב' השופט בנימיני בפרשת מולטילוק. באותה הפרשה קבע בית המשפט שחרף ההטעיה שנפלה בפרסומים, המוצר שנרכש לא היה משולל כל ערך וממילא אין לפסוק כפיצוי את מלוא סכומו: "אשר לשאלת הנזק, הרי שלטענת המבקש הנזק שנגרם לו הינו מלוא הסכום ששילם עבור המנעול (350 ₪), והפיצוי המבוקש הוא כמעין השבה [...] אכן, מנעול האינטראקטיב איננו נטול ערך כליל. [...] לפיכך, נזקו של המבקש איננו כגובה עלות האינטראקטיב, אלא נמוך מכך. **בשלב זה של אישור התובענה כייצוגית אינני נדרש לקבוע מהו גובהו המדויק של הנזק שנגרם למבקש, כמו גם ליתר חברי הקבוצה, וכיצד יש לחשבו**. די בכך שהמבקש הוכיח לכאורה כי נגרם לו נזק בר-פיצוי. המשיבה הציבה בפרסומיה את ההגנה מפני שיכפול לא-חוקי כחלק חשוב בהגנה שמעניק המנעול נשוא התביעה. לכן גם צריך להניח שלפחות חלק משמעותי מן הצרכנים, וכך גם המבקש על-פי עדותו, רכשו את המנעול בשל תכונה ייחודית זו.

ההנחה היא שמנעול אשר מעניק לרוכשו הגנה פחותה מזו שהובטח לו, שווה פחות כסף. [...] השאלה כיצד לכמת את הנזק, ואיך ניתן להוכיח את שיעורו, תתברר בתביעה עצמה"."

בש"א (מחוזי תל אביב-יפו) 5989/06 **אילן ג'אן נ' אלטמן רוקחות טבעית (1993) בע"מ** (פורסם בנבו, 07.09.2010).

38. **קשר סיבתי והסתמכות**: המבקשת וכלל נוסעי המשיבה סומכים ומאמינים שהמשיבה מגלה להם את כל המידע הרלוונטי ובפרט מקום בו חלה עליה חובה לעשות כן. לעניין ההסתמכות "הקבוצתית": במרוצת הזמן חל **ריכוך** של ההלכה שנקבעה בפרשת ברזני (**דנ"א 5712/01 יוסף ברזני נ' בזק, חברה ישראלית לתקשורת בע"מ**, נז (6) 385 (פורסם בנבו, 11.08.2003). בת"צ (מחוזי מרכז) 20933-01-14 **בת שבע פילו נ' הום סקינובייישנס בע"מ** (פורסם בנבו, 20.11.2017), סיכם כבוד השופט פרופסור עופר גרוסקופף, את הדברים באופן הבא:

"ואולם בשנים האחרונות ניכרת מגמה של ריכוך דרישות אלו, תוך הכרה בכך שאין בהן, כשלעצמן, כדי להצדיק דחיית בקשת אישור, כאשר מוכחת הטעיה שיטתית של קבוצה גדולה של צרכנים. **העמדה העדכנית, מוצאת את ביטויה בדבריה הבאים של השופטת (כתוארה אז) אסתר חיות: יש לדחות את טענת המבקשת לפיה לא היה מקום להתיר למשיב לנהל נגדה תובענה ייצוגית מן הטעם שלא ניתן להכריע בה לטובת הקבוצה מבלי לקיים בירור פרטני בנוגע לזכאותו של כל אחד מחבריה לפיצוי**."

39. זאת ועוד. בדנן, מקום בו עסקינן בהטעיה במחדל, הרי שעל פי ההלכה הפסוקה דרישת הסיבתי הינה מרוככת, ככל שבכלל קיימת שכן הצרכן מניח ומסתמך על כך שהמשיבה מגלה לו את כל הטעון גילוי, קל וחומר מקום בו קיימת חובת גילוי ברורה ומפורשת בחוק:

40. כדבריו של המלומד סיני דויטש דיני הגנת הצרכן כרך ב: הדין המהותי עמ' 182 (2012)):

|לעומת זאת, כאשר מוטלת חובת גילוי על העוסק, על הבנקאי או על המבטח, וחובה זו לא מולאה, אישור עילת ההטעייה בתובענות יצוגיות הוא פשוט בהרבה. **הצרכן מניח שהעוסק גילה לו את מה שהחוק מחייבו לגלות, ואם לאו, הרי שנגרם לו נזק בגין אי הגילוי. הקשר הסיבתי בין הטעיה לבין הנזק גם הוא קל להוכחה, שכן צרכן מסתמך על כך שהעוסק או הבנקאי יגלו לו מה שהחוק מחייבם לגלות**"

41. הדברים דלעיל אף נכונים מכוח קל וחומר, מקום בו מלכתחילה לפי החוק עילת ההטעיה הינה "התנהגותית" ולא "תוצאתית", כך שדי להראות כי הצרכן עלול לטעות וממילא אין צורך להוכיח נזק וממילא גם לא הסתמכות:

12

"ככל שיקבע בתום ההליך כי המצג שיצרה המשיבה, לפיו מוצריה מאפשרים הסרה מלאה (או כמעט מלאה) של שיער לצמיתות, הוא מצג מטעה, הרי שהדבר יהווה הטעיה צרכנית כלפי כל ציבור הלקוחות (פרסומי המשיבה **<u>עלולים היו להטעות</u>** כל אחד מצרכני המשיבה. ראו סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן).

ת"צ (מחוזי מרכז) 20933-01-14 **<u>בת שבע פילו נ' הום סקינובי ישנס בע"מ</u>** (פורסם בנבו, 20.11.2017)

<u>הפרת חובות חקוקות</u>:

42. סעיף 63(א) לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) קובע כי:

"מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו מתכוון החיקוק...".

43. אין ספק שהוראות החוק נועדו להגן על הנוסע במקרה שבו טיסה מבוטלת/מתעכבת. אין גם ספק כי הפרת חובות אלה זו גורמת נזק לנוסע שאותן ההוראות נועדו למנוע. ובכלל זה: נועדו להשיב לנוסע את הסכומים שאותם הוא זכאי לקבל, למנוע מהנוסע להוציא הוצאות מכיסו וליידע אותו בזכויותיו לפי החוק, לרבות הזכות לפיצוי על מנת שיתאפשר לו לפעול לממשן.

<u>עשיית עושר ולא במשפט</u>:

44. כל שלושת היסודות לגיבוש העילה על פי סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט תשל"ט-1979 מתקיימים בדנן (רע"א 371/89 **<u>ליבוביץ נ' א. את. י. אליהו בע"מ</u>**, מד(2) 309, 321 (1990)):

א. **יסוד ההתעשרות** – המשיבה לא משיבה לנוסע את הסכם שעליה להשיב ו/או לא מספקת שירותי סיוע וטיסה חלופית וממילא מתעשרת על חשבון הנוסע. בהפרתה את חובת הגילוי, המשיבה מתעשרת מכך שהנוסע אינו מודע לזכויותיו במקרים רבים עשוי שלא לעמוד על זכותו לקבלת ההטבות, לרבות הפיצוי הקבוע בחוק.

ב. **ההתעשרות הינה על חשבון המזכה** - התעשרות המשיבה היא באופן מובהק על חשבון הנוסע.

ג. **ההתעשרות שלא כדין** – התעשרות הבנק היא בניגוד לחוק.

<u>התביעה מעוררת שאלות מהותיות משותפות של משפט ועובדה</u>:

45. סעיף 4 (א) וסעיף 8 (א) 1 לחוק תובענות ייצוגיות קובעים שיש להראות כי בין המבקשת לבין הקבוצה המיוצגת קיימות שאלות מהותיות משותפות של עובדה ומשפט.

13

46. במקרה דנן אין כל ספק כי גם תנאי זה מתקיים, שכן עסקינן בהתנהלות קבועה של המשיבה:

"ניכר הפער שבין טענה על אודות **מדיניות או אופן התנהלות** שנוקט בה עוסק, שיש בה משום הפרת הדין, לבין טענה על כך שהוא מרבה לטעות, באופן נקודתי, ובכך מפר את הדין. **טענה מן הסוג הראשון, אם היא מוכחת כדבעי, הריהי מבססת מיניה וביה קיומה של קבוצת נפגעים – הלא היא כל הצרכנים שכלפיהם הופעלה המדיניות האמורה.**" (ע"א 2112/17 גרסט נ' 013 נטוויז'ן בע"מ, פסקה 29 (2.9.2018)).

רע"א 3608/18 **יפאורה תבורי בע"מ נ' שרונה ברמוחה שוקרון** (פורסם בנבו, 01.07.2019)

47. השאלות המשותפות העיקריות לחברי הקבוצה הינן, בין היתר:

א. האם כאשר המשיבה מבטלת את טיסת החזור (או קטע ממנה) היא משיבה לנוסע את מחצית מלוא הסכום ששילם;

ב. האם כאשר המשיבה מבטלת טיסה (או קטע ממנה) היא מחזירה לנוסע את מלוא הסכום ששילם בעדה;

ג. האם במקרה שהמשיבה מבצעת טיסה (או קטע ממנה) באיחור ו/או מבטלת טיסה (או קטע ממנה) היא מספקת לנוסע שירותי סיוע בעין או החזר הוצאות;

ד. האם במקרה שהמשיבה מבטלת טיסה (או קטע ממנה) היא מספקת לנוסע טיסה חליפית;

ה. האם במקרה שהמשיבה מבצעת טיסה (או קטע ממנה) באיחור ו/או מבטלת טיסה (או קטע ממנה) היא מוסרת לנוסע מסמך המפרט את זכויותיו לפי החוק;

קיימת אפשרות סבירה שהתובענה תוכרע לטובת חברי הקבוצה:

48. סעיף 8 א (1) לחוק תובענות ייצוגיות קובע, כי בקשה לאישור תובענה כייצוגית תתקבל אם ימצא שקיימת אפשרות סבירה כי התובענה תתקבל.

49. כמפורט לעיל, ביד המבקשת עילות תביעה מוצדקות ולבטח קיימת אפשרות סבירה שהן תתקבלנה.

תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת:

50. סעיף 8 א (2) לחוק תובענות ייצוגיות קובע, כי יש להראות שתובענה ייצוגית הינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת.

51. בעניינו עסקינן בקבוצה גדולה מאוד שזהותם אינה ידועה וממילא לא ניתן לאגד את חברי הקבוצה לשם הגשת תובענה רגילה, מה גם שקרוב לוודאי שחלק ניכר מחברי הקבוצה כלל לא מודע לכך שהמשיבה מקפחת אותו.

52. התובענה לא מצריכה עריכת בירור ספציפי לגבי כל אחד מחברי הקבוצה בנפרד, שכן מסכת העובדתית והמשפטית זהה לכולם.

קיימת אפשרות סבירה שעניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב:

53. המבקשת וב"כ נכונים להשקיע מזמנם וממרצם על מנת לנהל את ההליך בדרך הולמת ולטובת חברי הקבוצה.

54. קיימת חפיפה מוחלטת בין האינטרס של המבקשת לבין האינטרס של כלל חברי הקבוצה, באופן שהצלחת המבקש בתובענה משמעותה הצלחת חברי הקבוצה.

55. אין כל ספק כי התובענה, המבוססת על מספר עילות, הוגשה בתום לב על ידי המבקש.

הסעדים הנתבעים:

סעד כספי:

56. בית המשפט הנכבד מתבקש לחייב את המשיבה לשלם למבקשת את הסכומים הבאים:

א. סך של 366$. קרי: 1,335 ₪ (לפי שער דולר 3.65 ₪) - המהווה את 1/4 סכום ההפרש שבין מחצית הסכום ששילמה המבקשת עבור כרטיסי הטיסה, לבין הסכום שהוחזר (מדובר בהערכה שכן דומה כי מחיר הכרטיס של המבקשת יקר יותר משל ילדיה).

ב. סך של 437$. קרי: 1,595 ₪ (לפי שער דולר 3.65 ₪) - המהווה את ההפרש שבין עלות כרטיס הטיסה של המבקשת בחברת "אל על" לבין הסכום שהוחזר עבור כרטיסה.

ג. סך של 3,460 ₪ - המהווה את הפיצוי הסטטוטורי הקבוע בחוק שאותו זכאית לקבל המבקשת (בשל הפרת חובת היידוע וההטעיה).

57. בנוסף, התנהלות המשיבה ובכלל זה אי אספקת טיסה חליפית וקיצור ימי חופשתה בשל כך והימנעותה למסור למבקשת מסמך המפרט את זכויותיה לפיה החוק, גרמה למבקשת נזק בלתי ממוני לרבות עגמת נפש, בסך מוערך של 500 ₪.

58. אין באפשרות המבקשת לאמוד את הנזק שנגרם לכלל חברי הקבוצה מאחר והיא אינה יודע מה גודלה. לאור היקף פעילותה של המשיבה ובשים לב לסכום הנזק הפוטנציאלי לכל נוסע, להערכת המבקשת סכום הנזק הוא בגדר סמכותו של בית משפט נכבד זה.

15

צווי עשה:

59. בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן צווי עשה למשיבה במסגרתם להורות לה:

א. במקרה של ביטול טיסת החזור (או קטע ממנה) על ידי המשיבה– להשיב לנוסע את מחצית הסכום ששילם עבור הכרטיס.

ב. במקרה של ביטול טיסה (או קטע ממנה) על ידי המשיבה– להשיב לנוסע את כל הסכום ששילם בעד הכרטיס.

ג. במקרה של איחור בביצוע טיסה (או קטע ממנה) על ידי המשיבה ובמקרה של ביטול טיסה (או קטע ממנה) על ידי המשיבה – לספק לנוסעים שירותי סיוע בעין ולמצער החזר הוצאות.

ד. במקרה של איחור בביצוע טיסה (או קטע ממנה) על ידי המשיבה ובמקרה של ביטול טיסה (או קטע ממנה) על ידי המשיבה – למסור לנוסע מסמך המפרט את זכויותיו לפי החוק.

שכר טרחה וגמול:

60. תקנה 2(א) (11) ו 2(א) (12) לתקנות תובענות ייצוגיות תש"ע 2010 קובעות כי יש לפרט במסגרת הבקשה לאישור את דרך חישוב שכר הטרחה והגמול. מוצע ומבוקש, שחישוב הגמול ושכר הטרחה, יקבעו יהיו באחוזים מהסכום שישולם לקבוצה ומרכיב ההסדרה עתידית כמפורט להלן.

61. בע"א 2046/10 **עזבון המנוח שמש נ' רייכרט** (נבו 23.5.12), נקבע ששכר הטרחה יגזר באחוזים (המפורטים בפסק הדין) מסכום הפיצוי לחברי הקבוצה. אולם, הלכה זו אינה חלה על סעדים שאינם כספיים שמתבקשים בהליך זה כגון הסדרה עתידית. לפיכך, מבוקש להביא בחשבון גם רכיב זה בעת פסיקת שכר הטרחה והגמול. כך למשל, בת"צ (ת"א) 42526-03-12, **אינטרדייט בע"מ נ' פלאפון תקשורת בע"מ** (נבו 16.6.14), לצורך קביעת סכום שכר הטרחה בגין רכיב ההסדרה העתידית, בסיס החישוב הועמד על 175% מהפיצוי לחברי הקבוצה.

62. טענות המבקשת הינן חלופיות, מצטברות או משלימות הכל בהתאם לנסיבות העניין וכפי הקשרו.

63. לבית המשפט הסמכות המקומית והענייינית לדון בתביעה זו.

64. יהא זה מן הדין ומן הצדק לקבל את הבקשה.

אסף כהן, עו"ד
ב"כ המבקשת

16